

اممار اسلامی افغانستان دافغانستان اسلامی امارت
وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري د کرنې، اوبو لگولو او مالداري وزارت
ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات

گزارش تولید برنج

سال ۱۴۰۲

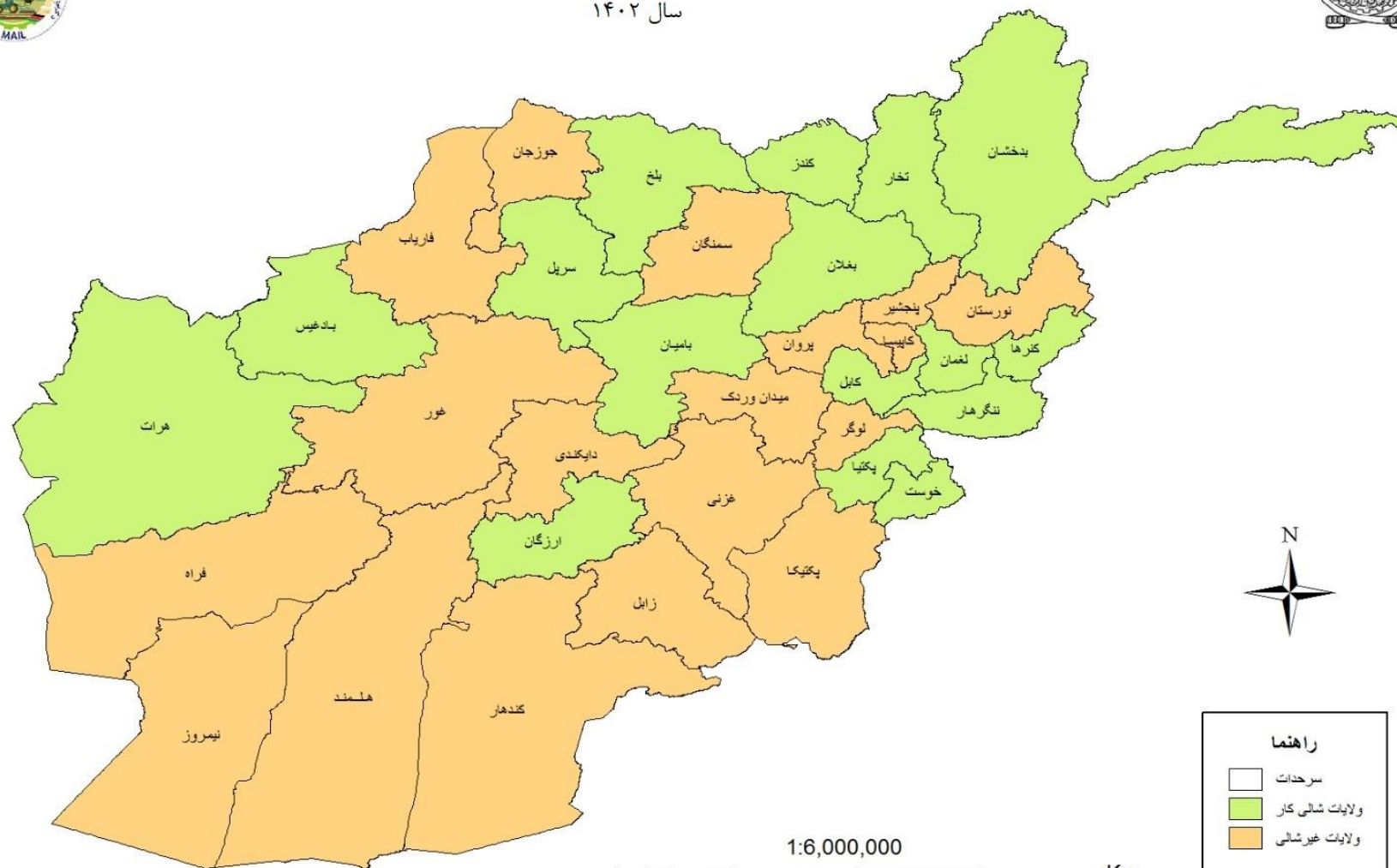
قوس سال ۱۴۰۲

نقشه ساحه تحت کشت شالی در افغانستان

سال ۱۴۰۲

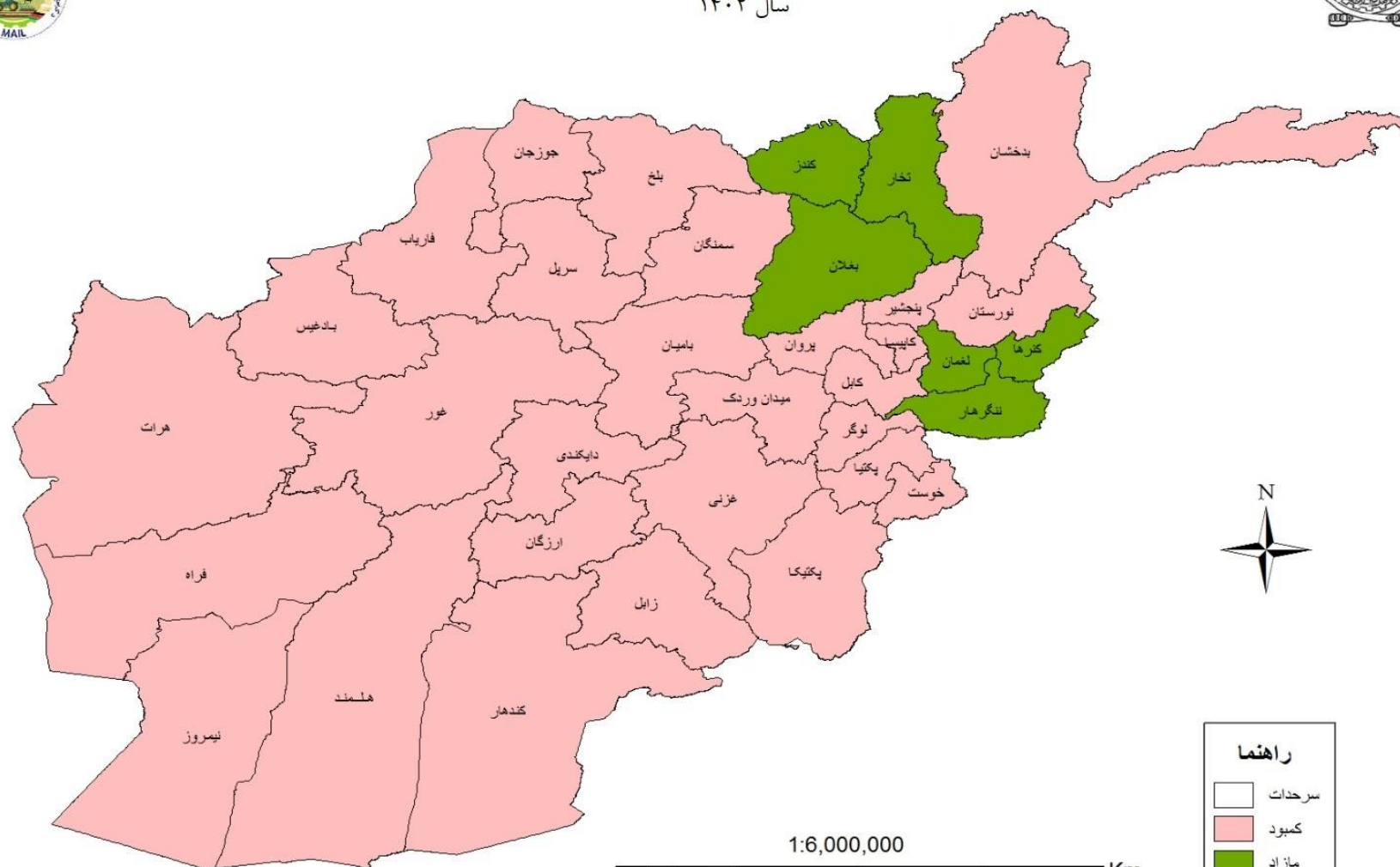

آمریت تنظیم معلومات جغرافیایی و هواشناسی زراعتی

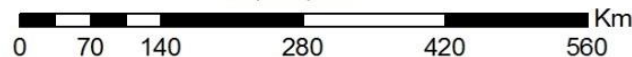
مازاد و کمبود برنج به تفکیک ولایات در افغانستان

سال ۱۴۰۲

راهنما	
	سرحدات
	کمبود
	مازاد

1:6,000,000

آمریت تنظیم معلومات جغرافیائی و هواشناسی زراعتی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
1.....	خلاصه:
1.....	هدف:
1.....	روش کاری:
2.....	ساحه تحت کشت شالی:
2.....	تولید برنج:
3.....	توازن برنج:
4.....	ضمایم:
6.....	منابع:
6.....	تهیه کننده:
6.....	آدرس:

خلاصه:

شالی از جمله نباتات عمده کشور بوده که بعد از گندم منحصراً غذای اساسی مورد استفاده قرار می گیرد. این نبات در سال ۱۴۰۲ در ۱۶ ولایت تحت کشت قرار گرفته که زمان کشت این نبات معمولاً ماه های ثور، جوزا و سرطان بوده و در ماه های میزان و عقرب رفع حاصل می گردد. تولیدات داخلی برنج نیازمندی اهالی کشور را مرفوع نمی نماید بناءً یک مقدار قابل ملاحظه ئی جهت رفع نیازمندی از خارج وارد کشور می گردد. اما با آن هم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در سعی و تلاش بیشتر بوده تا تولیدات داخلی کشور را افزایش داده و واردات برنج را به حد اقل برساند.

سروی های نمونه گیری شالی یکی از روش های علمی و معیاری جهانی بوده که با تطبیق آن می توان ارقام دقیق و قابل قبول را جمع آوری و از آن استفاده نمود، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مشترکاً با اداره ملی احصائیه و معلومات به منظور دریافت ارقام احصائیوی دقیق و قابل قبول طی سال های قبل سروی های متذکره را در ولسوالی های ولایات کشور راه اندازی که به اساس آن ساحات تحت کشت، تولیدات، نیازمندی و کمبود برنج را بصورت دقیق محاسبه و نشر می نمود، اما متأسفانه که در ۳ سال اخیر به اثر مشکلات مالی و اداری قادر به انجام چنین سروی ها نگردیده اما با آنهم از میتود های دیگر احصائیوی استفاده نموده و ارقام قابل قبول را در سال ۱۴۰۲ تهیه و به نشر می رساند. خشکسالی های اخیر زراعت کشور را پی هم متضرر ساخته که باعث کاهش چشمگیر ساحات تحت کشت و کاهش حاصلات گردیده است. تولیدات برنج نیز از آفت طبیعی در امان نمانده و تولیدات آن در بعضی ولایات کاهش اما در بعضی از ولایات افزایش را دارا بوده است. اما بصورت عمومی تولیدات برنج در سال ۱۴۰۲ به مقایسه سال ۱۴۰۱ اندکی خوب گزارش شده است.

ساحه تحت کشت شالی حدود ۱۲۹ هزار هکتار به سطح کشور در سال ۱۴۰۲ بوده که به مقایسه سال گذشته ۰,۷ فیصد افزایش را نشان می دهد. همچنان تولیدات برنج حدود ۴۰۰ هزار متریک تن به سطح کشور بوده که در مقایسه با سال گذشته ۰,۷ فیصد افزایش را دارا می باشد. نفوس کشور^۱ طی سال ۱۴۰۲ حدود ۳۴,۹۷ میلیون نفر تخمین گردیده است، نیازمندی برنج که شامل مواد غذایی به اساس نفوس، مصارف تخم بذری به اساس ساحه تحت کشت و ضایعات بعد از رفع حاصل به اساس تولیدات می باشد در سال ۱۴۰۲ حدود ۶۸۸ هزار متریک تن تخمین گردیده که با در نظر داشت تولیدات داخلی حدود ۲۸۹ هزار متریک تن برنج به سطح کشور در سال ۱۴۰۲ کمبود رونما گردیده است.

هدف:

هدف از تهیه این گزارش سنجش توازن برنج (تولیدات، نیازمندی، مازاد/کمبود) و آگاهی مسؤلین جهت تدارک کمبود برنج در کشور می باشد.

روش کاری:

قبلاً به منظور سنجش تولیدات برنج در کشور سروی نمونوی قطع نبات شالی راه اندازی می گردید اما متأسفانه طی سال جاری به نسبت عدم موجودیت بودجه سروی متذکره راه اندازی نگردیده است. اما ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات جهت جمع آوری ارقام و معلومات پیرامون شالی از روش های دیگر احصائیوی استفاده و گزارش هذا را تهیه و تقدیم می نماید.

- تثبیت ساحه تحت کشت شالی توسط متخصصین اداره ملی احصائیه با استفاده از تعبیر و تفسیر تصاویر ماهواره ئی و نقاط جی پی اس از ساحه.
- سنجش تولیدات توسط متخصصین وزارت زراعت با استفاده از بیسلاین سال های گذشته تولیدات برنج.
- دیزاین سوالنامه جهت مصاحبه با دهاقین از طریق تیلیفون در مورد ساحه و تولید شالی در ولایات شالی کار.
- مصاحبه تیلیفونی با تعداد ۵۰۰ دهقان شالی کار در ۱۸ ولایت شالی کار.
- جمع آوری ارقام پیرامون ساحه و تولید شالی از ریاست های زراعت ولایات شالی کار.

¹ - نشریه نفوس اداره ملی احصائیه ومعلومات سال ۱۴۰۲

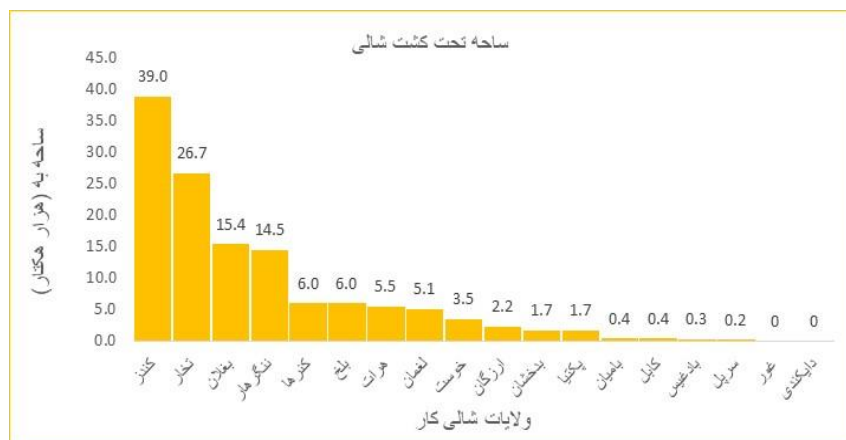
ساحه تحت کشت شالی:

شالی همه ساله در ۱۸ ولایت کشور تحت کشت قرار می گیرد، اما متأسفانه به اثر کمی آب برای آبیاری در دو ولایت دایکندی و غور که از ولایات شالی کار می باشند دهاقین نتوانستند زمین های زراعتی خویش را طی سال ۱۴۰۲ شالی کشت نمایند. همچنان در بعضی از ولسوالی های ولایات کندز و بلخ نیز به اثر کمی آب زمین های زراعتی شان از کشت باز مانده است. این در حالی است که وضعیت کشت شالی در بعضی ولایات دیگر مانند تخار و بغلان به مقایسه سال گذشته خوب بوده و در ساحات تحت کشت شالی افزایش رونما گردیده است.

با در نظر داشت موضوعات فوق گفته می توانیم که در مجموع به سطح کشور ساحه تحت کشت شالی در مقایسه با سال گذشته اندکی افزایش نموده است.

به اساس ارقام و معلومات بدست آمده ساحه تحت کشت شالی در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۲۹ هزار هکتار بوده که به مقایسه سال گذشته ۰,۷ فیصد افزایش را نشان می باشد.

برای معلومات بیشتر ساحه تحت کشت شالی به تفکیک ولایات در گراف ذیل ارایه گردیده است:

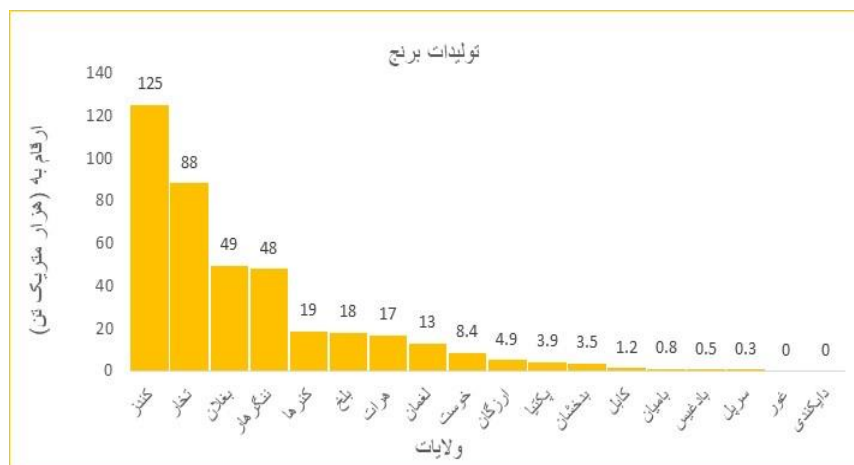
گراف 1: ساحه تحت کشت شالی به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۲

قسمیکه در گراف فوق دیده می شود ولایات کندز و تخار دارای بیشترین و ولایات سرپل و بادغیس دارای کمترین ساحه تحت کشت شالی به مقایسه سایر ولایات می باشند. همچنان ولایات دایکندی و غور که از جمله ولایات شالی کار می باشند در سال ۱۴۰۲ به نسبت کمبود آب زرع شالی صورت نگرفته است.

تولید برنج:

تولیدات برنج در هر ولایت نظر به آب و هوا و همچنان امکانات دسترسی به عوامل تولید و سایر فکتور ها متفاوت می باشد. ساحاتی که شالی کشت می گردد به آب دایمی ضرورت دارد. این در حالی است که موجودیت آب کافی، تخم های اصلاح شده بذری و استفاده کود های کیمیاوی باکیفیت در بلند بردن سطح تولید برنج از ارزش زیادی بر خوردار می باشد. قسمیکه قبلا اشاره گردید ولایات غور، دایکندی از جمله ولایات شالی کار کشور بوده که به نسبت عدم موجودیت آب برای آبیاری در سال ۱۴۰۲ در آنها شالی کشت نگردیده و تولیدات آن صفر شده است. همچنان در یک تعداد قریه جات بعضی از ولسوالی های ولایات کندز و بلخ نیز به اثر کم آبی کشت شالی صورت نگرفته که سبب کاهش تولیدات گردیده است. این در حالی است که در ولایات بغلان، تخار و لغمان وضعیت به مقایسه سال گذشته خوب بوده و تولیدات افزایش نموده است. به اساس ارقام بدست آمده در سال ۱۴۰۲ به سطح کشور حدود ۴۰۰ هزار متریک تن برنج تولید گردیده که به مقایسه سال گذشته ۰,۷ فیصد افزایش را نشان می دهد.

جزئیات تولیدات برنج به تفکیک ولایت در گراف ذیل وضاحت بیشتر داده شده است:

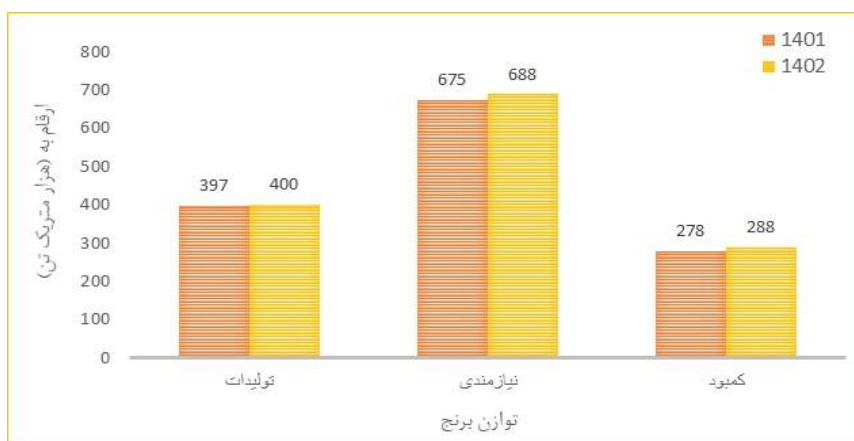
گراف 2: تولیدات برنج به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۲

چنانچه در گراف فوق دیده می شود بلندترین سطح تولید در ولایات کندز و تخار و پائینترین آن در ولایات سرپل و باغیس و همچنان ولایات دایکندی و غور گزارش شده است.

توازن برنج:

چنانچه برنج یک نبات استراتیژیک و از نگاه اهمیت غذائی ارزش بسزائی را در افغانستان داشته که تولیدات داخلی نیازمندی کشور را مرفوع نساخته از همین سبب توازن آن (تولیدات، نیازمندی و مازاد/کمبود) همه ساله محاسبه گردیده تا از طرف مقامات دیصلاح کمبود برنج در کشور تدارک گردد. نیازمندی برنج شامل مصارف مواد غذائی، ضایعات هنگام رفع حاصل و مصارف تخم بذری برای ساحه تحت کشت می باشد. ارقام تهیه شده نشان می دهد که ضرورت مواد غذائی برنج به اساس نفوس کشور در سال ۱۴۰۲ مقدار ۶۴۷ هزار متریک تن، مصارف تخم بذری مقدار ۱۳،۵ هزار متریک تن و ضایعات هنگام رفع حاصل مقدار ۲۸ هزار متریک تن تخمین گردیده که مجموعاً نیازمندی برنج در کشور حدود ۶۸۸،۵ هزار متریک تن می باشد.

این در حالی است که طی سال ۱۴۰۲ تولیدات داخلی برنج در کشور مقدار ۴۰۰ هزار متریک تن بوده که اگر نیازمندی و تولیدات داخلی را مقایسه نمائیم دیده می شود که حدود ۲۸۹ هزار متریک تن برنج به سطح کشور کمبود رونما گردیده است. جزئیات تولیدات برنج به تفکیک ولایات در گراف ذیل واضح گردیده است:

گراف 3: توازن برنج به سطح کشور در سال ۱۴۰۲ و مقایسه آن با سال ۱۴۰۱

ضمایم:

شماره	ولایات	برنج		
		ساحه (هزارهکتار)	حاصل (تن/هکتار)	تولیدات (هزارمتریک تن)
1	فاریاب			
2	جوزجان			
3	سرپل	0.160	1.96	0.314
4	بلخ	6.004	2.95	17.706
5	سمنگان			
6	بغلان	15.420	3.19	49.190
7	کندهز	38.967	3.21	125.045
8	تخار	26.726	3.30	88.193
9	بدخشان	1.732	2.00	3.465
10	هرات	5.536	3.00	16.608
11	فراه			
12	بادغیس	0.329	1.44	0.474
13	غور	0	0	0
14	بامیان	0.380	2.10	0.799
15	کابل	0.380	3.08	1.170
16	پروان			
17	پنجشیر			
18	کاپیسا			
19	لوگر			
20	وردک			
21	پکتیا	1.707	2.30	3.926
20	پکتیکا			
23	خوست	3.514	2.40	8.434
24	غزنی			
25	ننگرهار	14.506	3.30	47.870
26	لغمان	5.104	2.52	12.862
27	کنرها	6.008	3.11	18.685
28	نورستان			
29	کندهار			
30	هلمند			
31	زابل			
32	نیمروز			
33	ارزگان	2.229	2.22	4.948
34	دایکندی	0	0	0
مجموع		129	3.11	400

ضمیمه 1: ساحه، حاصل فی هکتار و تولیدات برنج به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۲

ولایات و زون ها	نفوس مسکونی (هزار نفر)	ساحه تحت کشت شالی (هزار هکتار)	تولیدات شالی (هزار متریک تن)	نیازمندی (هزار متریک تن)			مازاد/کمبود (هزار متریک تن)
				مصارف غذایی	مصارف تخم پذیری	ضایعات	
فاریاب	1171			21.67	0	0	-21.67
جوزجان	637			11.78	0	0	-11.78
سرپل	655	0.16	0.31	12.12	0.02	0.02	-11.84
بلخ	1526	6.00	17.71	28.23	0.63	1.24	-12.39
سمنگان	543			10.04	0	0	-10.04
شمال	4531	6.16	18.02	84	0.6	1.3	-68
بغلان	1073	15.42	49.19	19.85	1.62	3.44	24.28
کندز	1208	38.97	125.05	22.36	4.09	8.75	89.85
تخار	1154	26.73	88.19	21.35	2.81	6.17	57.86
بدخشان	1111	1.73	3.46	20.55	0.18	0.24	-17.51
شمال شرق	4547	82.85	265.89	84	9	19	154
هرات	2283	5.54	16.61	42.24	0.58	1.16	-27.37
فراه	594			10.99	0	0	-10.99
بادغیس	579	0.33	0.47	10.71	0.03	0.03	-10.31
غرب	3456	5.87	17.08	64	0.6	1.2	-49
غور	805	0	0.00	14.90	0.00	0.00	-14.90
بامیان	522	0.38	0.80	9.66	0.04	0.06	-8.96
غرب مرکزی	1327	0.38	0.80	25	0	0	-24
کابل	5766	0.38	1.17	106.67	0.04	0.08	-105.63
پروان	778			14.40	0	0	-14.40
پنجشیر	179			3.31	0	0	-3.31
کاپیسا	514			9.51	0	0	-9.51
لوگر	458			8.47	0	0	-8.47
میدان وردک	695			12.87	0	0	-12.87
مرکزی	8391	0.38	1.17	155	0.0	0.1	-154
پکتیا	645	1.71	3.93	11.93	0.18	0.27	-8.46
پکتیکا	817			15.11	0	0	-15.11
خوست	671	3.51	8.43	12.41	0.37	0.59	-4.93
غزنی	1436			26.57	0	0	-26.57
جنوب	3569	5.22	12.36	66	0.5	0.9	-55
ننګرهار	1805	14.51	47.87	33.39	1.52	3.35	9.60
لغمان	520	5.10	12.86	9.62	0.54	0.90	1.81
کنړها	526	6.01	18.69	9.74	0.63	1.31	7.01
نورستان	173			3.19	0	0	-3.19
شرق	3024	25.62	79.42	56	2.7	5.6	15
کندهار	1499			27.73	0	0	-27.73
هلمند	1505			27.84	0	0	-27.84
زابل	405			7.49	0	0	-7.49
نیمروز	194			3.59	0	0	-3.59
ارزگان	460	2.23	4.95	8.50	0.23	0.35	-4.14
دایکندی	564	0	0	10.43	0.00	0.00	-10.43
جنوب غرب	4626	2.23	5	86	0.23	0.35	-81
مجموع مسکونی	33,472	129	400	619	14	28	-261
کوچی ها	1,500	0	0	28	0	0	-28
مجموع کل	34,972	129	400	647	14	28	-289

ضمیمه 2: توازن برنج (تولید، نیازمندی، مازاد/کمبود) به تفکیک ولایات در سال ۱۴۰۲

منابع:

- اداره ملی احصائیه و معلومات
- ادارات زراعت ولایات
- مصاحبه تلفونی با دهاقین شالی کار در ۱۸ ولایت
- ارقام بیس لاین تولیدات شالی

تهیه کننده:

آمریت احصائیه زراعت و مالداري
ریاست احصائیه زراعتی و تنظیم معلومات

آدرس:

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري واقع جمال مینه کابل، افغانستان

ایمیل آدرس omary006@yahoo.com

شماره تماس و وتس اپ +93777317163